

2023 йил 27 октябрь

№ РС-52-23

Тошкент шаҳри

**Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Иқтисодий ишлар
бўйича судлов ҳайъати томонидан 2023 йилнинг учинчи
чорагида кассация тартибида кўрилган ишлар бўйича
суд амалиёти обзори тўғрисида**

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раёсати “Судлар тўғрисида”ги Қонуннинг 29-моддасига асосан Олий суднинг Иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати томонидан 2023 йилнинг учинчи чорагида кассация тартибида кўрилган ишлар бўйича суд амалиёти обзори юзасидан қуйидагиларни таъкидлайди.

Судлов ҳайъатининг ўтган даврдаги фаолияти таҳлилларига кўра, Олий суднинг 2023 йил иккинчи ярми учун мўлжалланган иш режаси, дастурлар ва йўл хариталарида белгиланган вазифалар ижроси юзасидан муайян ишлар амалга оширилган.

Судлов ҳайъатининг 2023 йил учинчи чорагидаги иш фаолияти таҳлилларига кўра, ҳисобот даврининг бошида қолдиқдаги кассация шикоятлари сони 363 тани ташкил этиб, ҳисобот даврида жами 810 та кассация шикояти (протести) келиб тушган. Шундан 296 та шикоят қайтарилган, 23 тасини қабул қилиш рад этилган.

Судлов ҳайъати томонидан жами 483 та кассация шикояти (протести) кўриб чиқилган бўлиб, шулардан 319 таси бўйича суд ҳужжати ўзгаришсиз қолдирилган, 20 таси бўйича суд ҳужжати ўзгартирилган, 132 таси эса бекор қилинган. Ушбу бекор қилинган ишларнинг 81 таси қуйи инстанция судларига янгидан кўриш учун юборилган, 37 таси бўйича янги қарор қабул қилинган, 2 таси кўрмасдан қолдирилган, 10 таси бўйича иш юритув тугатилган бўлиб, 14 таси бўйича аввал қабул қилинган суд ҳужжати (Тошкент (2), Зангиота (2), Термиз (2), Нукус (1), Ўртачирчиқ (1), Косон (1), Кармана (1), Риштон (1), Самарқанд (1), Наманган (1), Марғилон (1) туманлараро иқтисодий судлари) ўз кучида қолдирилган.

Ушбу статистик таҳлиллар орқали Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 2-моддасида белгиланган суд ишларини юритиш мақсади ва вазифаларига қуйи судлар томонидан қанчалик даражада эришилганлигини баҳолаш мумкин.

Судлов ҳайъатида жами кассация тартибида кўриб чиқилган ишларнинг ҳудудлар кесими бўйича кўрсаткичлари Тошкент шаҳрида 152 та, Тошкент 51 та, Қашқадарё 45 та, Самарқанд 42 та, Бухоро 29 та, Фарғона 26 та, Хоразм 25 та, Жиззах ва Сирдарё вилоятларида 19 тадан, Сурхондарё 18 та, Андижон вилоятларида 17 та, Қорақалпоғистон Республикасида 15 та, Навоий 13 та ва Наманган вилоятларида эса 12 тани ташкил этади.

Ишларни биринчи ва апелляция инстанцияси судларида кўришда моддий ва процессуал ҳуқуқ нормаларини қўллашда хатоликларга йўл қўйилганлиги сабабли кассация инстанцияси суди томонидан суд қарорлари ўзгартирилган ёки бекор қилинган.

Кассация инстанцияси суди томонидан суд қарорларини ўзгартириш ёки бекор қилиш ҳолати ҳудудлар кесими бўйича кўрсаткичлари Тошкент шаҳрида 49 та, Тошкент вилоятида 17 та, Самарқанд ва Қашқадарё вилоятларида 12 тадан, Бухоро вилоятида 11 та, Сурхондарё вилоятида 9 та, Фарғона ва Хоразм вилоятларида 7 тадан, Жиззах вилояти ва Қорақалпоғистон Республикасида 6 тадан, Наманган вилоятида 5 та, Сирдарё ва Навоий вилоятларида 4 тадан, Андижон вилоятида 3 тани ташкил этади.

Ҳисобот даврида асосан инвестициявий, корпоратив ҳамда шартномавий муносабатлардан келиб чиқадиган низолар билан боғлиқ ишлар кўриб тамомланган.

Таҳлиллардан кўринишича, Тошкент шаҳар, Тошкент, Самарқанд, Қашқадарё ва Бухоро вилоятлари ҳамда ушбу ҳудудлардаги туман(лараро) иқтисодий ишлар бўйича судлар томонидан биринчи ва апелляция инстанцияси сифатида ишларни кўришда айрим ҳолатларда Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси, Ўзбекистон Республикаси Ер кодекси ва бошқа қонун ҳужжатларидаги моддий ва процессуал нормаларга, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг “Ер кодексини татбиқ қилишда суд амалиётида вужудга келадиган айрим масалалар тўғрисида”ги 3-сонли қарорида берилган тушунтиришларга риоя қилмаслик ҳолатларига йўл қўйилаётганини кўриш мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати томонидан 2023 йилнинг учинчи чорагида кассация тартибида кўрилган ишлар бўйича суд амалиёти обзори муҳокама қилиб, “Судлар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 28-моддасига асосан, Олий суд Раёсати

Қ А Р О Р Қ И Л А Д И:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати томонидан 2023 йилнинг учинчи чорагида кассация тартибида кўрилган ишлар бўйича суд амалиёти обзори маълумот учун қабул қилинсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати (Б.Сайфуллаев) ҳамда вилоят ва унга тенглаштирилган судларнинг иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати раислари зиммасига:

суд амалиёти обзорини барча судьялар иштирокида ўрганиш мақсадида **2023 йил ноябрь ойида** видеоконференцалоқа режимида семинар машғулотини ўтказиш;

суд амалиёти обзорини вилоят ва унга тенглаштирилган судларнинг иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати, туманлараро, туман ва шаҳар иқтисодий судларининг ҳар бир судьясига реестр орқали етказилишини таъминлаш юклансин.

3. Тошкент шаҳар (И.Алимов), **Тошкент** (А.Икромов), **Самарқанд** (Ш.Мамадияров), **Қашқадарё** (М.Астанов) ва **Бухоро** (С.Абдурасулов) вилоятлари иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати раислари биринчи ва апелляция инстанцияларида чиқарилган суд ҳужжатларининг кассация тартибида бекор қилиниши кўрсаткичлари юқори эканлигини инобатга олиб, бекор қилиниши сабабларини муҳокама қилиб, натижалари бўйича аниқ чора-тадбирлар ишлаб чиқиш орқали иш сифатини яхшилашга эътибор қаратсинлар.

4. Ушбу қарор вилоят ва унга тенглаштирилган судларга, туманлараро, туман ва шаҳар иқтисодий судларига амалиётда фойдаланиш, ишларни кўришда йўл қўйилаётган камчиликларга чек қўйиш чораларини кўриш учун юборилсин.

5. “Ўзбекистон Республикаси Олий суди Ахборотномаси” ҳамда “Куч-адолатда” газетаси бирлашган таҳририяти (Ш.Ҳамроев), “Одил судлов” – “Правосудие” журнали таҳририяти (К.Убайдиллоев), Олий суднинг Жамоатчилик билан ҳамкорлик маркази (А.Абидов), Ахборот-коммуникация технологияларини жорий қилиш ва ахборот хавфсизлигини таъминлаш бошқармаси (Ж.Умаров) суд амалиёти обзори “Ўзбекистон Республикаси Олий суди Ахборотномаси”, “Одил судлов” – “Правосудие” журнали ҳамда Олий суднинг веб-сайтида эълон қилинишини таъминласин.

6. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг ўринбосари - Иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати раиси Ш. Полванов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Олий суди раиси

Б. Исламов